T004 A HÀM IV 171-Kinh Phân Biệt Đại Nghiệp-Phẩm Căn Bổn Phân Biệt

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

171. KINH PHAÂN BIEÄT ÑAÏI NGHIEÄP1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi thaønh Vöông xaù, truù trong Truùc laâm, vöôøn Ca-lan-ñaø. Baáy giôø, Toân giaû Tam-di-ñeà2 cuõng truù ôû thaønh Vöông xaù, trong thieàn thaát Voâ söï. Luùc aáy, dò hoïc Boä-la-ñaø Töû3 sau giôø tröa, ung dung ñi ñeán choã Toân giaû Tam-di-ñeà, cuøng chaøo hoûi roài lui ngoài xuoáng moät beân vaø hoûi: “Naøy Hieàn giaû Tam-di-ñeà, toâi coù ñieàu muoán hoûi, ngaøi cho pheùp chaêng?” Toân giaû Tam-di-ñeà ñaùp: “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, muoán hoûi cöù hoûi. Toâi nghe xong seõ suy nghó”. Dò hoïc Boä-la-ñaø Töû beøn hoûi: “Naøy Hieàn giaû Tam-di-ñeà, toâi tröïc tieáp nghe töø Sa-moân Cuø-ñaøm, toâi tröïc tieáp nhaän töø Sa-moân Cuø-ñaøm, raèng ‘Thaân nghieäp, khaåu nghieäp laø hö voïng. Chæ coù yù nghieäp laø chôn thaät. Coù moät loaïi ñònh, Tyø-kheo vaøo ñònh ñoù khoâng coøn hay bieát gì’”. Toân giaû Tam-di-ñeà ñaùp: “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, chôù coù noùi nhö vaäy, chôù coù huûy baùng Ñöùc Theá Toân. Huûy baùng Theá Toân laø baát thieän. Theá Toân khoâng noùi nhö vaäy. “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi raèng ‘Neáu coá yù taïo taùc nghieäp4, khi taùc ñaõ thaønh, Ta noùi khoâng coù vieäc khoâng thoï baùo, hoaëc hieän taïi thoï baùo, hoaëc ñôøi sau thoï baùo. Neáu khoâng coá yù taïo taùc nghieäp, khi taùc ñaõ thaønh, Ta khoâng noùi chaéc chaén phaûi thoï baùo’”. Dò hoïc Boä-la-ñaø Töû ba laàn nhaéc laïi caâu aáy vôùi Toân giaû Tam-di-ñeà raèng: “Naøy Hieàn giaû Tam-di-ñeà, toâi tröïc tieáp nghe töø Sa-moân Cuø-ñaøm, toâi tröïc tieáp nhaän töø Sa-moân Cuø-ñaøm, raèng ‘Thaân nghieäp, khaåu nghieäp laø hö voïng. Chæ coù yù nghieäp laø chôn thaät. Coù moät loaïi ñònh, Tyø-kheo vaøo ñònh ñoù khoâng coøn hay bieát gì’.” Toân giaû Tam-di-ñeà cuõng ba laàn ñaùp: “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, chôù coù noùi nhö vaäy, chôù coù huûy baùng Ñöùc Theá Toân. Huûy baùng Theá Toân laø baát thieän. Theá Toân khoâng noùi nhö vaäy. “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, Ñöùc Theá Toân ñaõ duøng voâ soá phöông tieän noùi raèng ‘Neáu coá yù taïo taùc nghieäp, khi taùc ñaõ thaønh, Ta noùi khoâng coù vieäc khoâng thoï baùo, hoaëc hieän taïi thoï baùo, hoaëc ñôøi sau thoï baùo. Neáu khoâng coá yù taïo taùc nghieäp, khi taùc ñaõ thaønh, Ta khoâng noùi chaéc chaén phaûi thoï baùo’”. Dò hoïc Boä-la-ñaø Töû hoûi Toân giaû Tam-di-ñeà:

1.
Töông ñöông Paøli, M.136. Mahaø-Kammavibhaíga-suttam.
2.
Tam-di-ñeà, xem kinh soá 165.
3.
Boä-la-ñaø Töû Paøli: Potaliputta.
4.

Haùn: coá taùc nghieäp, nghieäp ñöôïc laøm vôùi söï coá yù. Paøli: saócetanika kamma.

“Neáu coá yù taïo taùc nghieäp, khi taùc nghieäp ñaõ thaønh, phaûi thoï baùo gì?” Toân giaû Tam-di-ñeà ñaùp: “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, neáu coá yù taïo taùc nghieäp, khi taùc nghieäp ñaõ thaønh, taát thoï baùo khoå”. Dò hoïc Boä-la-ñaø Töû laïi hoûi: “Naøy Hieàn giaû Tam-di-ñeà, oâng hoïc ñaïo trong phaùp luaät naøy bao laâu roài?” Toân giaû Tam-di-ñeà ñaùp raèng: “Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, toâi hoïc ñaïo trong phaùp luaät naøy môùi coù ba naêm”. Luùc aáy, dò hoïc Boä-la-ñaø Töû beøn suy nghó raèng: “Tyø-kheo nieân thieáu maø vaãn coù theå baûo hoä Toân sö nhö vaäy, huoáng nöõa laø vò Thöôïng toïa cöïu hoïc.” Roài thì dò hoïc Boä-la-ñaø Töû nghe Toân giaû Tam-di-ñeà noùi, khoâng cho laø phaûi, cuõng khoâng cho laø quaáy, rôøi choã ngoài, laéc ñaàu maø ñi. Luùc baáy giôø Toân giaû Ñaïi Chaâu-na5, ñang ôû caùch choã nghæ ngaøy cuûa Toân giaû Tam-di- ñeà khoâng xa. Toân giaû Ñaïi Chaâu-na nghe cuoäc ñoái thoaïi giöõa Toân giaû Tam-di-ñeà vaø dò hoïc Boä-la-ñaø Töû, ghi nhôù taát caû, roài töø choã ngoài ñöùng daäy ñi ñeán Toân giaû A-nan, cuøng chaøo hoûi xong roài ngoài xuoáng moät beân vaø mang nhöõng lôøi ñoái thoaïi giöõa Toân giaû Tam-di-ñeà vaø dò hoïc Boä-la-ñaø Töû thuaät laïi heát cho Toân giaû A-nan nghe. Toân giaû A-nan nghe xong baûo raèng: “Naøy Hieàn giaû Chaâu-na, nhôn caâu chuyeän naøy, chuùng ta neân ñeán gaëp Ñöùc Phaät vaø trình baøy leân Theá Toân. Hieàn giaû Chaâu-na, chuùng ta haõy cuøng ñeán nôi Theá Toân vaø baïch leân Theá Toân taát caû nghóa naøy. Hoaëc nhôn ñaây, chuùng ta ñöôïc nghe nhöõng phaùp naøo khaùc cuûa Theá Toân”. Roài Toân giaû A-nan vaø Toân giaû Ñaïi Chaâu-na cuøng ñi ñeán choã Phaät. Toân giaû Ñaïi Chaâu-na cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân Phaät, roài ngoài xuoáng moät beân. Toân giaû A-nan cuùi ñaàu laøm leã saùt chaân Phaät roài ñöùng qua moät beân. Luùc ñoù, Toân giaû A-nan noùi raèng: “Naøy Hieàn giaû Chaâu-na, Hieàn giaû neân noùi ñi! Hieàn giaû neân noùi ñi!” Baáy giôø Theá Toân hoûi: “Naøy A-nan, Tyø-kheo Chaâu-na muoán noùi söï gì?” Toân giaû A-nan thöa: “Baïch Theá Toân, Theá Toân seõ töï nghe heát caâu chuyeän”. “Roâi thì Toân giaû Ñaïi Chaâu-na thuaät laïi ñaàu ñuoâi cuoäc ñoái thoaïi giöõa Toân giaû Tam-di-ñeà vaø dò hoïc Boä-la-ñaø Töû cho Phaät nghe. Nghe xong, Theá Toân baûo raèng: “Naøy A-nan, haõy xem Tyø-kheo Tam-di-ñeà ngöôøi si, khoâng ñaïo lyù gì. Vì sao? Vaán ñeà dò hoïc Boä-la-ñaø Töû hoûi laø baát ñònh6 maø Tyø-kheo Tam-di-ñeà, ngöôøi ngu si kia chæ traû lôøi theo nhaát höôùng ñaùp7.” Toân giaû A-nan baïch raèng:

5. Ñaïi Chaâu-na Paøli: Mahaø-Cunda, ñeä töû cuûa ngaøi Xaù-lôïi-phaát.

6. Vaán söï baát ñònh caâu hoûi khoâng xaùc ñònh, caàn traû lôøi baèng phaân bieät ñaùp; moät trong boán kyù vaán. Xem theâm cht. döôùi. Baûn Thaùnh cheùp: vaán söï baát tuùc nhaàm töï daïng. Paøli: vibhajja-byaøkaøòiyo paóho. 7. Nhaát höôùng ñaùp, moät trong boán caùch traû lôøi vaán ñeà, töù kyù vaán: nhaát höôùng (xaùc ñònh), phaân bieät, phaûn caät baø xaû trí. Paøli: ekaösena vyaøkato.

“Baïch Theá Toân, neáu Tyø-kheo Tam-di-ñeà nhôn vieäc naøy traû lôøi raèng ‘Nhöõøng gì ñöôïc caûm thoï ñeàu laø khoå’ thì coù loãi gì?” Ñöùc Theá Toân quôû Toân giaû A-nan: “Haõy xem Tyø-kheo A-nan cuõng khoâng coù ñaïo lyù gì caû. A-nan, keû ngu si Tam-di-ñeà naøy, dò hoïc Boä-la-ñaø Töû kia hoûi taát caû ba caûm thoï, khoå thoï, laïc thoï vaø khoâng khoå khoâng laïc thoï. A-nan, neáu keû ngu si Tam-di-ñeàø ñöôïc dò hoïc Boä-la-ñaø Töû hoûi, neân ñaùp nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû Boä-la-ñaø Töû, neáu coá yù taïo nghieäp an laïc, khi taùc ñaõ thaønh seõ thoï quaû baùo an laïc. Neáu coá yù taïo nghieäp khoå, khi taùc ñaõ thaønh, seõ thoï quaû baùo khoå. Neáu coá yù taïo nghieäp khoâng khoå khoâng laïc, khi taùc ñaõ thaønh roài seõ thoï quaû baùo khoâng khoå khoâng laïc’. Naøy A-nan, neáu keû ngu si Tam-di-ñeà ñöôïc dò hoïc Boä-la-ñaø Töû hoûi vaø ñaùp nhö vaäy thì dò hoïc Boä-la-ñaø Töû maét coøn khoâng daùm nhìn Tam-di-ñeà ngu si aáy, huoáng nöõa laïi coù theå hoûi ñeán chuyeän nhö vaäy chaêng? “Naøy A-nan, neáu ngöôi töø Theá Toân maø nghe kinh ‘Phaân bieät ñaïi nghieäp’, thì ñoái vôùi Nhö Lai laïi caøng taêng thöôïng taâm tónh, ñöôïc hoan hyû”. Baáy giôø, Toân giaû A-nan chaép tay höôùng veà Phaät, baïch raèng: “Baïch Theá Toân, nay thaät ñuùng luùc. Baïch Thieän Theä, nay thaät ñuùng luùc. Neáu Theá Toân vì caùc Tyø-kheo noùi kinh ‘Phaân Bieät Ñaïi Nghieäp’, caùc Tyø-kheo nghe xong seõ ghi nhôù kyõ”. Theá Toân baûo: “Naøy A-nan, haõy laéng nghe, haõy suy nghó kyõ, Ta seõ phaân bieät ñaày ñuû cho ngöôi nghe”. Toân giaû A-nan thöa: “Kính vaâng, baïch Theá Toân”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vaâng lôøi daïy, laéng nghe. Phaät noùi: “Naøy A-nan, hoaëc coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái,... cho ñeán khoâng töø boû taø kieán. Vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choã laønh, sanh leân trôøi. Naøy A-nan, hoaëc coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán. Vôùi söï xaû ly, söï thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choã aùc, trong ñòa nguïc. “Naøy A-nan, hoaëc coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán. Vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choã aùc, trong ñòa nguïc. Naøy A- nan, hoaëc coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán. Vôùi söï xaû ly vaø thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, trong coõi trôøi. “Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung, ngöôøi aáy sanh veà choán laønh, trong coõi trôøi. Neáu coù vò Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn maø thaáy ngöôøi kia, thaáy roài beøn töï suy nghó raèng, ‘Khoâng coù thaân aùc haønh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa thaân aùc haønh. Khoâng coù khaåu vaø yù aùc haønh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù aùc haønh. Vì sao? Ta thaáy ngöôøi kia khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû söï laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm,

khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng

thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà coõi laønh, trong coõi trôøi. Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp khaùc cuõng töông töï nhö vaäy, khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû khoâng cho maø laáy, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, kia taát caû khi thaân hoaïi maïng chung nhaát ñònh sanh veà coõi laønh, trong coõi trôøi. Ai thaáy nhö vaäy goïi laø chaùnh kieán. Ai thaáy khaùc ñi, trí hoï ñi veà neûo taø'. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, deàu chuû tröông theo moät chieàu raèng 'Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái'. "Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû khoâng cho maø laáy, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc. Neáu coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn maø thaáy ngöôøi kia, thaáy roài beøn töï suy nghó raèng: "Khoâng coù thaân dieäu haïnh, khoâng coù quaû baùo cuûa thaân dieäu haïnh, khoâng coù khaåu vaø yù dieäu haïnh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù dieäu haïnh'. Vì sao? Ta thaáy ngöôøi kia töø boû saùt sanh, töø boû söï laáy cuûa khoâng cho töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc. Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp khaùc cuõng töông töï nhö vaäy, töø boû saùt sanh, töø boû khoâng cho maø laáy, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc. Ai thaáy nhö vaäy goïi laø chaùnh kieán. Ai thaáy khaùc ñi, trí hoï ñi veà neûo taø'. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, ñeàu chuû tröông theo moät chieàu raèng 'Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái'. "Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû khoâng cho maø laáy, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc. Neáu coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn maø thaáy ngöôøi kia, thaáy roài beøn töï suy nghó: 'Coù thaân aùc haïnh, coù quaû baùo cuûa thaân aùc haïnh, coù khaåu vaø yù aùc haïnh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù aùc haïnh'. Vì sao? Ta thaáy keû kia khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû khoâng cho maø laáy, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, kia taát caû khi thaân hoaïi maïng chung nhaát ñònh sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc. Ai thaáy nhö vaäy goïi laø chaùnh kieán; thaáy khaùc ñi, trí hoï ñi veà neûo taø'. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, ñeàu chuû tröông theo moät chieàu raèng: 'Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái.' "Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû khoâng cho maø laáy, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán. Vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi

maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Neáu coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn maø thaáy ngöôøi kia, thaáy roài beøn töï suy nghó: 'Coù thaân dieäu haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa thaân dieäu haïnh; coù khaåu vaø yù dieäu haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù dieäu haïnh. Vì sao? Ta thaáy keû kia töø boû saùt sanh, töø boû khoâng cho maø laáy, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, khi thaân hoaïi maïng chung nhaát ñònh sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Neáu laïi coù tröôøng hôïp khaùc töông tôï nhö vaäy, töø boû saùt sanh, töø boû khoâng cho maø laáy, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, taát caû nhöõng ngöôøi aáy khi thaân hoaïi maïng chung nhaát ñònh seõ sanh veà neûo laønh, sanh trong coõi trôøi. Ai thaáy nhö vaäy goïi laø chaùnh kieán; thaáy khaùc ñi, trí hoï ñi veà neûo taø'. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, chuû tröông theo moät chieàu raèng: 'Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái'. "Naøy A-nan, ôû trong ñoù, neáu vò Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh

töïu thieân nhaõn, noùi nhö theá naøy, 'Khoâng coù thaân aùc haønh, khoâng coù quaû baùo cuûa thaân aùc haønh. Khoâng coù khaåu, yù aùc haønh, khoâng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù aùc haønh'. Ta khoâng theo vò aáy. Neáu vò aáy noùi nhö theá naøy, 'Ta thaáy ngöôøi kia khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû khoâng cho maø laáy, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán aùc, sanh trong ñòa nguïc'. Ta nghe theo vò aáy. Neáu noùi nhö vaày, 'Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp khaùc töông tôï nhö vaäy, khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû khoâng cho maø laáy, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, taát caû nhöõng ngöôøi aáy khi thaân hoaïi maïng chung sanh veà choã laønh, sanh leân trôøi'. Ta khoâng nghe theo vò aáy. Neáu coù ai noùi nhö vaày, 'Thaáy nhö vaäy môùi laø chaùnh kieán, thaáy khaùc laø keû coù trí taø'. Ta khoâng nghe theo hoï. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, chuû tröông theo moät chieàu raèng 'Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái.' Ta cuõng khoâng nghe hoï. Vì sao? Naøy A-nan, Nhö Lai bieát nhöõng ngöôøi ñoù laø tröôøng hôïp khaùc. "Naøy A-nan, trong ñoù coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn, noùi theá naøy, 'Khoâng coù thaân dieäu haïnh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa thaân dieäu haïnh; khoâng coù khaåu, yù dieäu haïnh, cuõng khoâng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù dieäu haïnh'. Ta khoâng nghe theo vò aáy. Neáu noùi theá naøy, 'Ta thaáy ngöôøi kia töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán. Vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc'. Ta nghe theo8 vò aáy. Neáu coù ai noùi theá naøy, 'Coù nhöõng tröôøng hôïp khaùc töông tôï nhö vaày, töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, taát caû nhöõng ngöôøi aáy khi thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh

trong ñòa nguïc’. Ta khoâng nghe theo hoï9. Neáu kia laïi noùi theá naøy, ‘Thaáy nhö vaäy môùi laø chaùnh kieán, thaáy khaùc laø keû coù trí taø’. Ta cuõng khoâng nghe hoï. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, chuû tröông theo moät chieàu raèng ‘Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái.’ Ta cuõng khoâng nghe hoï. Vì sao? Naøy A-nan, Nhö Lai bieát nhöõng ngöôøi ñoù laø tröôøng hôïp khaùc. “Naøy A-nan, trong ñoù neáu coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh töïu thieân nhaõn, noùi nhö vaày, ‘Coù thaân aùc haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa thaân aùc haïnh. Coù khaåu, yù aùc haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù aùc haïnh’. Ta nghe theo vò aáy. Neáu kia noùi nhö theá naøy, ‘Ta thaáy ngöôøi kia khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán. Vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc’. Ta nghe theo vò aáy. Neáu noùi theá naøy, ‘Nhöõng tröôøng hôïp töông tôï nhö vaäy, khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, taát caû nhöõng ngöôøi aáy khi thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc’. Ta khoâng nghe theo hoï. Neáu kia laïi noùi theá naøy, ‘Thaáy nhö vaäy môùi laø chaùnh kieán, thaáy khaùc laø keû coù trí taø’. Ta cuõng khoâng nghe hoï. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, chuû tröông theo moät chieàu raèng ‘Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái’. Ta cuõng khoâng nghe hoï. Vì sao? Naøy A-nan, Nhö Lai bieát nhöõng ngöôøi ñoù laø tröôøng hôïp khaùc. “Naøy A-nan, trong ñoù neáu coù Sa-moân, Phaïm chí chöùng ñöôïc thieân nhaõn, thaønh

8.

Chaáp nhaän coù. Tröôøng hôïp haønh thieän, nhöng taùi sanh aùc thuù. Vì coù söï phaân bieät.

9.

Nhö treân, nhöng khoâng chaáp nhaän, vì quan ñieåm nhaát höôùng.

töïu thieân nhaõn, noùi nhö theá naøy, ‘Coù thaân dieäu haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa thaân dieäu haïnh; coù khaåu, yù dieäu haïnh, cuõng coù quaû baùo cuûa khaåu vaø yù dieäu haïnh’. Ta nghe theo vò aáy. Neáu noùi nhö vaày, ‘Ta thaáy ngöôøi kia töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi’. Ta nghe theo hoï. Neáu noùi nhö vaày, ‘Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp töông tôï nhö vaày, töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, taát caû nhöõng ngöôøi aáy khi thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi’. Ta khoâng nghe theo hoï. Neáu kia laïi noùi theá naøy, ‘Thaáy nhö vaäy môùi laø chaùnh kieán, thaáy khaùc laø keû coù trí taø’. Ta cuõng khoâng nghe hoï. Baát cöù sôû tri vaø sôû kieán naøo ñöôïc cöïc löïc moø maãm, chuû tröông theo moät chieàu raèng ‘Ñaây môùi laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu hö doái.’ Ta cuõng khoâng nghe hoï. Vì sao? Naøy A-nan, Nhö Lai bieát nhöõng ngöôøi ñoù

laø tröôøng hôïp khaùc. “Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. AÁy laø, neáu tröôùc kia noù ñaõ taïo taùc nghieäp baát thieän, taùc ñaõ thaønh roài, do söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä, cho neân ôû trong ñôøi hieän taïi thoï baùo xong, hoï sanh veà nôi ñoù10. Hoaëc do haäu baùo cho neân ngöôøi kia khoâng vì nhôn naøy, khoâng vì duyeân naøy maø thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Hoaëc tröôùc kia ñaõ taïo taùc nghieäp thieän, taùc ñaõ thaønh roài, do xaû ly vaø thuû hoä neân chöa tieâu heát, caàn phaûi ñöôïc thoï baùo ôû choán laønh; kia do nhôn naøy, duyeân naøy cho neân thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Hoaëc khi cheát khôûi caùc taâm, vaø taâm sôû höõu phaùp thuoäc thieän11 töông öng vôùi chaùnh kieán; kia nhôø nhôn naøy, duyeân naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. A-nan, Nhö Lai bieát ngöôøi kia laø nhö vaäy. “Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Neáu tröôùc kia hoï ñaõ taïo taùc nghieäp thieän, taùc ñaõ thaønh roài, do söï xaû ly, thuû hoä cho neân ôû trong ñôøi hieän taïi hoï thoï baùo xong, cho neân sanh veà nôi ñoù. Hoaëc do bôûi haäu baùo cho neân hoï khoâng vì nhôn naøy, duyeân naøy maø thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Hoaëc tröôùc kia ñaõ taïo taùc nghieäp baát thieän, taùc ñaõ thaønh roài, do khoâng xaû ly vaø khoâng thuû hoä neân chöa tieâu heát, phaûi thoï baùo ôû ñòa nguïc; hoï do nhôn naøy, duyeân naøy cho neân thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Hoaëc khi cheát sanh taâm vaø caùc taâm sôû höõu phaùp baát thieän töông öng vôùi taø kieán, do nhôn naøy, duyeân naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. A-nan, Nhö Lai bieát ngöôøi kia laø nhö vaäy. “Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi khoâng töø boû saùt sanh, khoâng töø boû laáy cuûa khoâng cho, khoâng töø boû taø daâm, khoâng töø boû noùi doái, cho ñeán khoâng töø boû taø kieán; vôùi söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Kia do chính nhôn naøy, duyeân naøy thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Hoaëc tröôùc kia ñaõ taïo taùc nghieäp baát thieän, taùc ñaõ thaønh roài, do söï khoâng xaû ly, khoâng thuû hoä maø chöa tieâu heát, neân phaûi thoï baùo ôû ñòa nguïc; kia do nhôn naøy, duyeân naøy cho neân

10.

Töùc sanh veà coõi laønh.

11.

Töùc khi cheát vôùi taâm vaø taâm sôû thieän.

thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa nguïc. Hoaëc khi cheát sanh caùc taâm vaø taâm sôû höõu phaùp baát thieän töông öng vôùi taø kieán, kia do nhôn naøy, duyeân naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà neûo aùc, sanh trong ñòa

nguïc. A-nan, Nhö Lai bieát ngöôøi kia laø nhö vaäy. “Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi töø boû saùt sanh, töø boû laáy cuûa khoâng cho, töø boû taø daâm, töø boû noùi doái, cho ñeán töø boû taø kieán; vôùi söï xaû ly, thuû hoä naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Kia nhôø chính nhôn naøy, duyeân naøy thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Hoaëc tröôùc kia ñaõ taïo taùc nghieäp thieän, taùc ñaõ thaønh roài, nhôø coù xaû ly, coù thuû hoä maø chöa tieâu heát, phaûi ñöôïc thoï baùo thieän; kia nhôø nhôn naøy, duyeân naøy cho neân thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. Hoaëc ñeán luùc cheát sanh caùc taâm vaø taâm sôû höõu phaùp thieän töông öng vôùi chaùnh kieán, kia do nhôn naøy, duyeân naøy, thaân hoaïi maïng chung sanh veà choán laønh, sanh trong coõi trôøi. A-nan, Nhö Lai bieát ngöôøi kia laø nhö vaäy. “Laïi nöõa, coù boán haïng ngöôøi. Hoaëc coù ngöôøi khoâng coù maø tôï nhö coù. Hoaëc coù maø tôï nhö khoâng coù. Hoaëc khoâng coù tôï nhö khoâng coù. Hoaëc coù tôï nhö coù. “Naøy A-nan, cuõng nhö coù boán loaïi xoaøi. Hoaëc xoaøi khoâng chín maø gioáng nhö chín. Hoaëc chín gioáng nhö khoâng chín. Hoaëc khoâng chín gioáng nhö khoâng chín. Hoaëc chín gioáng nhö chín. “Cuõng vaâïy A-nan, boán thöù xoaøi ñöôïc thí duï vôùi ngöôøi. Hoaëc coù ngöôøi khoâng coù maø tôï nhö coù. Hoaëc coù maø tôï nhö khoâng coù. Hoaëc khoâng coù tôï nhö khoâng coù. Hoaëc coù tôï nhö coù”. Phaät thuyeát nhö vaäy. Toân giaû A-nan vaø caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.